

Lp Ivari Rannama
Rae Vallavalitsus
info@rae.ee

Teie 21.01.2025 nr 6-8/1
Meie 25.02.2025 nr 5-10/236-1

Muinsuskaitseameti seisukoht Soodevahe küla Lepiku ja Lennuradari tee L10 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu koostamise algatamise ja lähteseisukohtade kinnitamise ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise eelnõule

Muinsuskaitseametile esitati seisukoha küsimiseks Rae valla Soodevahe küla Lepiku, Lennuradari tee L10 ja Roosimäe kinnistute ja lähiala DP koostamise algatamise ja lähteseisukohtade kinnitamise ja KSH algatamata jätmise eelnõu. Planeeringualale jääb arheoloogiamälestis Asulakoht (reg nr 18870) ja selle 50 m laiune kaitsevöönd.

Asulakoha kultuurkiht on tuvastatud endise Roosimäe talu aiamaa alal ning talust loodes asuval praegusel tühermaal. Arheoloogilisi uuringuid on asulakohal on seni teostatud kahel korral¹² ja need toimusid mälestise lääne- ja põhjaküljel, asulakoha kaitsevööndis. Arheoloogilist kultuurkihti nende tööde käigus ei tuvastatud ning arheoloogilisi leide ei saadud.

Muinsuskaitseamet nõustub detailplaneeringu algatamisega ning KSH algatamata jätmisega ja lisab sellele järgnevad lähteseisukohad:

1. Muinsuskaitseadus (edaspidi MuKS) näeb ette, et kui kinnismälestise või selle kaitsevööndi alal rajatakse ehitis kas detailplaneeringu või eelplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel projekteerimistingimuste alusel, koostatakse detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimused (MuKS § 61 lg 3, 4). Tuginedes muinsuskaitseadusele ning üldplaneeringu ja detailplaneeringu muinsuskaitse eritingimuste koostamise korrale, otsustab Muinsuskaitseamet MuKS § 61 alusel loobuda eritingimuste koostamise nõudest, kuna kavandatav tegevus ei muuda oluliselt väljakujunenud ruumilist olukorda, ning annab käeolevaga omapoolsed tingimused, mis tuleb kanda projekti seletuskirja, soovitatavalt eraldiseisva alapeatükina.
2. Detailplaneeringu alal, mis jääb arheoloogiamälestise Asulakoht (reg nr 18870) alale ja kaitsevööndisse, tuleb detailplaneeringu koostamise faasis läbi viia arheoloogiline eeluuring, mille tulemusena saab hinnata, kas ja millises ulatuses on planeeringu alal asulakohaga seotud arheoloogiline kultuurkiht säilinud. Eeluuringu tulemuste alusel saab hinnata edasiste uuringute vajadust, mahtu, meetodikat ja maksumust.
3. Kaevetöödel aladel, kus eeluuringu tulemustel leidub või võib leiduda arheoloogiline kultuurkiht, tuleb planeeringu elluviimise edasistes etappides tagada arheoloogiline uuring (meetodiks kaevetööde arheoloogiline jälgimine, *in situ* arheoloogilise kultuurikihi hävimise ohu korral arheoloogilised kaevamised).
4. Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §- d 46-47, § 68 lg 2 p 3 §-d 69-70). Arheoloogilise uuringu tegijad on

¹ [register.muinas.ee/ftp/Arheoloogiliste uuringute aruanded/L-24278_Aeelu_2020_RandojaK_ak-18870_Harjumaa-Rae_Soodevahe.pdf](https://register.muinas.ee/ftp/Arheoloogiliste_uuringute_aruanded/L-24278_Aeelu_2020_RandojaK_ak-18870_Harjumaa-Rae_Soodevahe.pdf)

² [L-25949_Ajlg_2021_BernotasR_LaanemagiR_ak-18870_Harjumaa-Rae-Soodevahe.pdf](https://register.muinas.ee/ftp/L-25949_Ajlg_2021_BernotasR_LaanemagiR_ak-18870_Harjumaa-Rae-Soodevahe.pdf)

- leitavad kultuurimälestiste registrist „Erialane pädevus“ → „Pädevustunnistused“ → „Filtreerimine - Omandatud eriala/ kvalifikatsioon, kraad: Arheoloog“.
5. Arheoloogiliste uuringute läbiviija otsimise ja sobiva aja kokkuleppimisega tuleb alustada aegsasti, kuna vastava pädevusega isikute ja ettevõtjate arv on piiratud. Samuti tuleb arvestada sellega, et seadusest tulenevalt (MuKS § 47) peab arheoloog Muinsuskaitseametile esitama uuringuteatise vähemalt 10 päeva enne uuringu toimumist ning uuringu lubamise otsuse tähtaeg on kuni 30 päeva alates uuringuteatise esitamisest.
 6. Muinsuskaitseameti määratud arheoloogilise jälgimise osas on eraisikul võimalik taotleda uuringukulude hüvitamist 100% ulatuses (maksimumsummas 1000 eurot), teiste uuringuliikide puhul (mh eeluuring) ja juriidilisele isikule on uuringukulud hüvitatavad 50% ulatuses (1500 euro piires). Täpsem info hüvitise taotlemisest Muinsuskaitseameti kodulehel (<https://www.muinsuskaitseamet.ee/uuringute-huvitamine>).
 7. Kogu planeeringu alal tuleb kaevetöödel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.
 8. Enne ehitustööde teostamise mälestise alal peab Muinsuskaitseametist taotlema tööde tegemise loa (MuKS § 52 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=workpermit>). Loataotlus tuleb esitada ka siis kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui kaitsevööndis. Kui tööd piirduvad ainult mälestise kaitsevööndi alaga, tuleb enne tööde algust esitada Muinsuskaitseametile tööde tegemise teatis (MuKS § 59 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=worknotice>). Teatise esitamine Muinsuskaitseametile ei ole vajalik, kui projekt on eelnevalt ametiga kooskõlastatud. Töödega ei ole lubatud alustada siiski enne arheoloogi poolt ametile esitatud arheoloogiliste uuringute uuringukava heakskiitu ja uuringuteatise esitamist.
 9. Märge selle kohta, et kinnistul asub arheoloogiamälestis ja/või selle kaitsevöönd, kanda detailplaneeringu ja projekti(de) tiitellehele.
 10. Detailplaneeringu põhijoonisele ja projekti(de) asendiplaanile märkida mälestise nimetus ning mälestise ja kaitsevööndi ulatus. Info on kättesaadav Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil (<https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/kultuurimalestised>).
 11. Lisada põhijoonisele ja asendiplaanidele märge arheoloogilise uuringu vajaduse kohta.

Valminud planeering ja hilisemad projektid kooskõlastada Muinsuskaitseametiga. Projekti(de) kooskõlastus võib toimuda ehitusloa- või ehitusteatise menetluse käigus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Nork

Nõustamisosakonna juhataja asetäitja

6403035